

Συμβούλιο
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Βρυξέλλες, 27 Οκτωβρίου 2017
(OR. en)

13693/17

AGRI 578
AGRIORG 106
WTO 259

ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Αποστολέας: Γενική Γραμματεία του Συμβουλίου

Αποδέκτης: Συμβούλιο

Θέμα: Θέματα γεωργίας σχετικά με το εμπόριο
= Έκθεση της Επιτροπής για την πρόοδο των εργασιών
= Ανταλλαγή απόψεων

Ενόψει της συνόδου του Συμβουλίου («Γεωργία και Αλιεία») στις 6 Νοεμβρίου 2017, επισυνάπτεται για τις αντιπροσωπίες σημείωμα σχετικά με το προαναφερόμενο θέμα.

Διεθνές εμπόριο γεωργικών προϊόντων

Τα πλέον πρόσφατα στοιχεία που δημοσίευσε η Επιτροπή σχετικά με το εμπόριο γεωργικών προϊόντων της ΕΕ επιβεβαιώνουν τις ισχυρές επιδόσεις των εξαγωγών γεωργικών ειδών διατροφής της ΕΕ που έχουν καταγραφεί την τελευταία τριετία.¹ Κατά την περίοδο Σεπτεμβρίου 2016 - Αυγούστου 2017, οι εξαγωγές της ΕΕ ανήλθαν σε 136,3 δισ. EUR, παρουσιάζοντας αύξηση κατά 5% σε αξία, σε σύγκριση με την ίδια περίοδο πέρυσι. Τα σημαντικότερα κέρδη σημείωσαν οι εξαγωγές προς τις Ηνωμένες Πολιτείες (+7%), την Ιαπωνία (+14%), την Κορέα (+31%), τη Ρωσία (+14%) και την Κίνα (+5%). Κατά το τελευταίο δωδεκάμηνο, οι εξαγωγές προς την Ελβετία, το Χονγκ Κονγκ, την Αυστραλία και την Ουκρανία αυξήθηκαν επίσης, για κάθε χώρα, κατά περισσότερα από 200 εκατ. EUR.

Τα εξαιρετικά αυτά αποτελέσματα απηχούν τις συνεχείς προσπάθειες της Ένωσης να πραγματοποιήσει άνοιγμα σε νέες διεθνείς αγορές και να προαγάγει τα ευρωπαϊκά γεωργικά προϊόντα διατροφής, μεταξύ άλλων ως μέσο για μείωση της απόκλισης μεταξύ προσφοράς και ζήτησης που επηρεάζει ορισμένους κύριους ευρωπαϊκούς γεωργικούς τομείς. Ο επίτροπος κ. Hogan έχει αναδείξει την προώθηση ευρέος φάσματος ποιοτικών τροφίμων και ποτών της Ευρώπης σε βασικό στοιχείο του χαρτοφυλακίου του και συνεχίζει τη σειρά διπλωματικών πρωτοβουλιών που έχει αναλάβει για την προώθηση των ευρωπαϊκών προϊόντων σε όλον τον κόσμο. Στις 1-3 Μαΐου 2017, επισκέφθηκε τον Καναδά, επικεφαλής αντιπροσωπίας 60 εκπροσώπων βασικών τομέων όπως τα γαλακτοκομικά, το κρέας, ο οίνος και τα αλκοολούχα ποτά, τα σιτηρά, τα οπωροκηπευτικά και τα μεταποιημένα γεωργικά προϊόντα. Στις 7-13 Νοεμβρίου, θα μεταβεί στη Σαουδική Αραβία και στο Ιράν, με στόχο την ενίσχυση της συνεργασίας στον τομέα της γεωργίας και αγροτικής ανάπτυξης και την περαιτέρω ανάπτυξη του διμερούς εμπορίου γεωργικών προϊόντων διατροφής. Εν τω μεταξύ, η ΕΕ έχει δεσμεύσει περίπου 133 εκατ. EUR από τον προϋπολογισμό της ΕΕ για συγχρηματοδότηση προγραμμάτων σχεδιασμένων να προωθήσουν τα γεωργικά προϊόντα. Ένα νέο στοιχείο για το 2017 είναι τα 15 εκατ. EUR που προορίζονται για τη χρηματοδότηση προγραμμάτων ενίσχυσης της ευαισθητοποίησης αναφορικά με τη βιώσιμη γεωργία και με τον ρόλο της γεωργίας στο πλαίσιο της δράσης της ΕΕ για το κλίμα.

Παράλληλα, η ΕΕ εξακολουθεί να αντιτάσσεται στον προστατευτισμό και να υπηρετεί ένα φιλόδοξο πρόγραμμα εμπορικών διαπραγματεύσεων με σημαντικούς παράγοντες. Στις 6 Ιουλίου 2017 επήλθε συμφωνία-ορόσημο, καθώς η ΕΕ και η Ιαπωνία συμφώνησαν κατ' αρχήν επί των βασικών στοιχείων μιας συμφωνίας οικονομικής εταιρικής σχέσης ΕΕ-Ιαπωνίας. Η συμφωνία αίρει τη συντριπτική πλειοψηφία των δασμών που καταβάλλουν οι επιχειρήσεις της ΕΕ (ως και 1 δισ. EUR ετησίως) και ανοίγει την ιαπωνική αγορά σε βασικές γεωργικές εξαγωγές της ΕΕ.

¹ https://ec.europa.eu/agriculture/sites/agriculture/files/trade-analysis/monitoring-agri-food-trade/2017-08_en.pdf

Οι συνομιλίες ΕΕ-Mercosur προχωρούν. Ο 29^{ος} γύρος διαπραγματεύσεων έλαβε χώρα στις 2-6 Οκτωβρίου 2017 στη Μπραζίλια, ενώ ο επόμενος γύρος προγραμματίζεται να πραγματοποιηθεί στη Μπραζίλια στις 6-10 Νοεμβρίου 2017. Σημειώθηκε ικανοποιητική πρόοδος σε όλους τους τομείς, μεταξύ άλλων αναφορικά με τις υπηρεσίες, την καταπολέμηση της διαφθοράς, τα τεχνικά εμπόδια στις συναλλαγές, τα υγειονομικά και φυτοϋγειονομικά μέτρα, τις κρατικές επιχειρήσεις, τη σύναψη δημοσίων συμβάσεων και τις ΜΜΕ. Ωστόσο, ορισμένα κράτη μέλη της ΕΕ έχουν επανειλημμένα εκφράσει σοβαρές ανησυχίες αναφορικά με τους κινδύνους μιας συμφωνίας με τη Mercosur για τους πλέον ευαίσθητους γεωργικούς τομείς της ΕΕ, ιδιαίτερα για τους τομείς του βοείου κρέατος, της αιθανόλης, της ζάχαρης και των πουλερικών. Η πλέον πρόσφατη σχετική συζήτηση έλαβε χώρα κατά τη σύνοδο του Συμβουλίου Γεωργίας στις 9 Οκτωβρίου.²

Οι διαπραγματεύσεις ΕΕ- Μεξικού έχουν επίσης επιταχυνθεί. Ο πέμπτος γύρος πραγματοποιήθηκε στις 18-30 Σεπτεμβρίου στις Βρυξέλλες. Σημειώθηκε πρόοδος σε πολλούς τομείς, μεταξύ των οποίων οι εμπορευματικές συναλλαγές, οι κανόνες καταγωγής, η διανοητική ιδιοκτησία, τα τεχνικά εμπόδια στις συναλλαγές, οι επενδύσεις και οι ΜΜΕ. Τα μέρη συνήλθαν εκ νέου σε διασυννοδική συνεδρίαση στο Μεξικό στις 16-20 Οκτωβρίου. Ο έκτος γύρος έχει προγραμματισθεί για τις 27 Νοεμβρίου - 1η Δεκεμβρίου.

Στις 13 Σεπτεμβρίου, η Επιτροπή υπέβαλε προς το Συμβούλιο συστάσεις για έναρξη διαπραγματεύσεων σχετικά με τη σύναψη εμπορικών συμφωνιών με την Αυστραλία και τη Νέα Ζηλανδία, καθώς και τα αντίστοιχα σχέδια οδηγιών διαπραγματεύσεως. Τα έγγραφα αυτά είναι επί του παρόντος υπό εξέταση. Η Επιτροπή είναι έτοιμη να ξεκινήσει διαπραγματεύσεις αμέσως μόλις το Συμβούλιο δώσει την έγκρισή του και έχει ως στόχο να τις ολοκληρώσει πριν από τη λήξη της τρέχουσας θητείας της. Η ΕΕ είναι ο τρίτος μεγαλύτερος εμπορικός εταίρος τόσο για την Αυστραλία όσο και για τη Νέα Ζηλανδία.

Σε πολυμερές επίπεδο, οι προετοιμασίες για την 11^η υπουργική διάσκεψη του ΠΟΕ (Μπουένος Άιρες, 10-13 Δεκεμβρίου 2017) βρίσκονται στην τελική ευθεία. Παρά τις δυσκολίες που αντιμετωπίστηκαν κατά τις συζητήσεις, η ΕΕ εξακολουθεί να διαδραματίζει εποικοδομητικό και ηγετικό ρόλο, υπερασπιζόμενη παράλληλα τα συμφέροντα των κρατών μελών της, ιδιαίτερα όσον αφορά τη γεωργία. Η ενεργός ανάμιξη και ευρεία αποδοχή της βοηθά σημαντικά τα μέλη του ΠΟΕ να συγκλίνουν προς ένα αποτέλεσμα που μπορεί να περιλαμβάνει τον περιορισμό διαφόρων μορφών επιδοτήσεων που στρεβλώνουν το εμπόριο, ιδιαίτερα ορισμένων επιβλαβών επιδοτήσεων στον τομέα της αλιείας, και συμβάλλει αποφασιστικά στην αντιμετώπιση του ζητήματος των προγραμμάτων δημοσίων αποθεμάτων για λόγους επισιτιστικής ασφάλειας στις αναπτυσσόμενες χώρες.

² Ανησυχίες εξέφρασε η ΓΑ, που υποστηρίχθηκε από τις ΑΥ, ΒΕ, ΚΥ, ΕΛ, ΙΡ, ΚΡ, ΟΥ, ΛΙ, ΛΞ, ΛΕ, ΠΛ, ΡΜ, ΣΝ, ΣΚ. Βλ. επίσης, στο έγγρ. 12812/17, σημείωμα που υποστηρίχθηκε από τις ΑΥ, ΓΑ, ΟΥ, ΙΡ, ΛΞ, ΠΛ, ΡΜ, ΣΝ, ΣΚ, καθώς και, στο έγγρ. 13812/17, ανεπίσημο σημείωμα που υποστηρίχθηκε από τις ΓΑ/ΙΡ/ΕΛ/ΛΕ/ΟΥ/ΑΥ/ΠΛ/ΡΜ/ΣΝ/ΣΚ.

Όπως επισημαίνεται ανωτέρω και περιγράφεται στον συννημμένο πίνακα, η ΕΕ εξακολουθεί να προασπίζεται το ελεύθερο και δίκαιο εμπόριο. Η συμφωνία ελεύθερων συναλλαγών ΕΕ-Καναδά εφαρμόζεται δοκιμαστικά από την 21η Σεπτεμβρίου 2017, ενώ οι διαπραγματεύσεις με την Ιαπωνία, το Μεξικό και τη Mercosur ενδέχεται να ολοκληρωθούν ως το τέλος του 2017. Σύμφωνα με τη διατύπωση του προέδρου της Επιτροπής κ. Juncker κατά την πρόσφατη ομιλία του σχετικά με την Κατάσταση της Ένωσης: «Το εμπόριο δεν είναι αφηρημένη έννοια. Δημιουργεί θέσεις εργασίας, προσφέρει νέες ευκαιρίες για τις ευρωπαϊκές επιχειρήσεις, μικρές και μεγάλες. Ένα δισεκατομμύριο εξαγωγών σημαίνει 14.000 επιπλέον θέσεις εργασίας στην Ευρώπη. [...] τη χρονιά που μας πέρασε, εμπορικοί εταίροι από όλη την υφήλιο άρχισαν να κάνουν ουρά για να συνάψουν εμπορικές συμφωνίες μαζί μας.»

*

*

*

Στο Συμβούλιο της 6ης Νοεμβρίου, η Επιτροπή θα ενημερώσει τους υπουργούς σχετικά με τα θέματα διεθνών γεωργικών συναλλαγών, προκειμένου να μπορέσουν να ανταλλάξουν απόψεις και να συσχεφθούν σχετικά με ευαίσθητα ζητήματα που άπτονται της γεωργίας στην ΕΕ, καθώς και σχετικά με τις προτεραιότητες και τα οφέλη γι αυτήν, στο πλαίσιο των εν εξελίξει και προσεχών διαπραγματεύσεων της ΕΕ στον τομέα του ελεύθερου εμπορίου.

Overview of concluded and ongoing FTAs

	TTIP	Mercosur	India	Japan	Mexico
State of play	Negotiations on hold	Ongoing negotiations	Ongoing negotiations	Ongoing negotiations	Ongoing negotiations
Starting date	06/2013	Suspended in 2004; relaunched in 5/2010	6/2007	11/2012	05/2016
Tentative end date				End of 2017	End of 2017
Next steps	15th round: 10/2016 A joint EU-US Report on progress to date was issued on 17/1/2017 ³	29th round: 2-6/10/2017 Next round planned for 6-10/11/2017	After summer of 2013, negotiations were stalled. In 01/2016, discussions resumed. No new round scheduled	Agreement in principle announced on 6/7/2017	5th round: 18-30/9/2017. Next round planned for 27/11-1/12/2017
Negotiating mandate	11103/13	Based on 1999 negotiation directives: 9340/99	7013/07	15864/12 ADD 1 REV 2	
Impact assessment	12/03/2013	03/2009 ; New IA requested by various MS led by FR. Cumulative IA of ongoing and upcoming FTAs on EU agriculture published on 15/11/2016 ⁴	Yes: 06/2009	04/2016	12/2015
Main EU offensive and defensive interests (OI/DI)	OI: MA for GP including at state and city level, machinery, motor vehicles, services, PAPs, dairy, pig meat, wines & spirits, GI protection, NTB removal; DI: MA for beef, ethanol, poultry, cereals, pig meat, SPS protection (hormones, GMOs, pesticides).	OI: MA for GP, motor vehicles, machinery, chemicals, pharmaceuticals, financial services, telecommunications, wheat, beverages, tobacco, SPS, animal welfare, RoO, IPR & GI protection; DI: MA for beef, ethanol, sugar, poultry, rice, SPS protection.	OI: MA for GP, services & investment, transport equipment, motor vehicles, raw materials and energy, processed dairy products, poultry, wines & spirits, fisheries, NTB removal, IPR & GI protection; DI: MA for services, cars, textile and clothing, leather, dairy, fruits & vegetables, sugar, generic drugs, labour mobility.	OI: MA for food, feed & processed foods, wines & spirits, tobacco, business & financial services, railroad equipment, SPS, GP, NTB removal, GI protection; DI: MA for motor vehicles, machinery, chemicals, pharmaceuticals, transport equipment.	OI: MA for GP including at sub-federal level, financial & maritime transport services, gas, oil & raw materials, living animals, meat, dairy products, investment, construction, IPR & GI protection, NTB removal, SPS, animal welfare, RoO; DI: MA for living animals, meat, dairy, vegetables, cereals, olive oil, sugar, services.

³ http://trade.ec.europa.eu/doclib/docs/2017/january/tradoc_155242.pdf

⁴ http://publications.jrc.ec.europa.eu/repository/bitstream/JRC103602/lb-na-28206-en-n_full_report_final.pdf

	Philippines	Thailand	Malaysia	Indonesia
State of play	Ongoing negotiations	Ongoing negotiations	Ongoing negotiations	Ongoing negotiations
Starting date	12/2015	02/2013	10/2010	09/2016
Tentative end date				
Next steps	1st round: 06/2016 2nd round: 02/2017	No new round planned yet. Stalled situation due to the political situation in Thailand	Ongoing technical work. No new round planned yet	2nd round: 01/2017; 3rd round: 11-15/9/2017; 4th round: early 2018.
Negotiating mandate	Based on ASEAN directives: 8600/07	Based on ASEAN directives: 8600/07	Based on ASEAN directives: 8600/07	Based on ASEAN directives: 8600/07
Impact assessment	The general ASEAN SIA	The general ASEAN SIA	The general ASEAN SIA ; and 01/2011 annex	The general ASEAN SIA
Main EU offensive and defensive interests (OI/DI)	OI: MA for machinery and transport equipment, chemicals, cereals, meat and dairy products, beverages, GP, pharmaceuticals, NTB removal, SPS; DI: MA for office and telecommunication equipment, machinery, electronics, textiles, oils and fats (coconut oil), fruits (bananas, pineapple), meat and fish preparations.	OI: MA for spirits and liqueurs, milk powders, cereal preparations, wine, dairy products, pharmaceuticals, GP, IPR & GI protection, SPS; DI: MA for meat, vegetables, fruits & nuts preparations, rice, coffee, tea, fatty acids and alcohols, tropical fruits and spices, fisheries and aquaculture.	OI: MA for machinery, gas equipment, financial and insurance services, rice, GP; DI: MA for electronic products, textiles, clothing, footwear & leather, motor vehicles and parts.	OI: MA for machinery & appliances, motor vehicles, transport equipment, chemical products, milk powders and whey, GP, NTB removal, IPR & GI protection, SPS; DI: MA for agricultural products (especially palm and palm kernel oils), machinery & appliances, textiles & footwear, plastic & rubber products.

	Vietnam	Singapore	Canada	South Korea
State of play	Negotiations concluded	Negotiations concluded	Negotiations concluded	Negotiations concluded
Starting date	06/2012	03/2010	04/2009	05/2007
End date	02/2016	10/2014	08/2014	10/2010
Next steps	Text legal translation before ratification by the Council and EP	On 16/05/2017, ECJ ruled that the EU will have to secure approval from national parliaments in order to finalise the FTA. The risk is a repeat of the delay for CETA's ratification.	FTA signed on 30/10/2016 during EU-Canada Summit. EP voted in favour on 15/02/2017. Provisionally applied since 21/09/2017. Will be fully implemented once the 38 EU national and regional parliaments ratify it.	Concluded
Negotiating mandate	Based on ASEAN directives: 8600/07	Based on ASEAN directives: 8600/07	9036/09 12838/11	5131/07
Impact assessment	The general ASEAN SIA ; and 05/2013 annex	The general ASEAN SIA ; and 06/2010 annex	06/2011	06/2010
Main EU offensive and defensive interests (OI/DI)	OI: MA for cereals, processed food, motor vehicles, insurance services, SPS, GP, IPR & GI protection; DI: MA for footwear, leather, textiles & clothing, coffee, rice, fisheries & seafood, furniture, pharmaceuticals, iron & steel.	OI: financial and professional services, GI protection; DI: MA for electronics, textiles, financial services.	OI: MA for machinery, transport equipment, chemicals, pharmaceuticals, services, wines & spirits, fruits & vegetables, dairy, PAPs, GP, NTB removal, IPR & GI protection, SPS (hormones, GMOs); DI: MA for beef, pork, sweetcorn, poultry, eggs.	OI: MA for cars and trucks, meat and dairy products, beverages, tobacco, machinery and transport equipment, chemicals, services, GI protection; DI: MA for motor vehicles, machinery and appliances, transport equipment, plastics, pharmaceuticals, cosmetics, textiles.

ABBREVIATIONS:

ASEAN: Association of Southeast Asian Nations

ECJ: European Court of Justice

FTA: Free Trade Agreement

GI: Geographical Indication

GMO: Genetically Modified Organism

GP: Government Procurement

IA: Impact Assessment

ICS: Investment Court System

IPR: Intellectual Property Rights

MA: Market Access

MS: Member State

NTB: Non-Tariff Barriers

PAPs: Processed Agricultural Products

RoO: Rules of Origin

SIA: Sustainable Impact Assessment

SPS: Sanitary and Phytosanitary

TBT: Technical Barriers to Trade

TPC: Trade Policy Committee

TPP: Trans-Pacific Partnership

TRQ: Tariff Rate Quota